

ת"ד 615/01/15 - מדינת ישראל נגד מחמד סקאפי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 615-01-15 מדינת ישראל נ' סקאפי

14 יוני 2017

פרק 5863/13

לפני כבוד השופט נאיל מהנא
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם מחמד סקאפי

נוכחים:

ב"כ המאשימה: מתמחה שמעון מור יוסף

ב"כ הנאשם: עו"ד שי שלמה

הנאשם

מתורגמנית לערבית

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

מבוא

1. עסקין בתאונת דרכים קטלנית בה קופחו חייה של המנוחה רסמיה קראמה (בת 80 במותה) (להלן: "**המנוחה**"), אשר נפגעה בתאונה כאשר נסעה ברכב המעורב.
2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו המאשימה הגבילה עצמה לעניין מתחם הענישה המתאים

עמוד 1

ואילו הנאשם יהיה חופשי בטיעוניו לעונש. עתה נותר לקבוע את עונשו של הנאשם בגזר הדין.

האשמה ומהלך הדין

3. כתב האישום מייחס לנאשם את העבירות הבאות:

גרימת מוות ברשלנות- עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין (להלן: "**חוק העונשין**") וסעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**") יחד עם סעיף 40 לפקודת התעבורה.

חציית קו הפרדה רצוף- עבירה לפי תקנה 36(ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א- 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**") בצירוף סעיף 68 לפקודת התעבורה.

גרימת נזק לאדם ולרכוש- עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה.

4. על פי הנטען בכתב האישום, ביום 05.07.13 בשעה 17:00 או בסמוך לכך, נהג הנאשם רכב פרטי מסוג הונדה בכביש 437 מכיוון ענתות לכיוון חיזמה. בכביש נתיב נסיעה אחד לכל כיוון. במהלך נסיעתו בכביש סטה הנאשם מנתיב נסיעתו וחצה קו הפרדה רצוף לנתיב הנסיעה הנגדי. כתוצאה מכך, התנגש הנאשם חזיתית ברכב פרטי מסוג פולקסווגן פסאט אותו נהג איאד אבו הדואן (להלן: "**הרכב המעורב**").

5. כתוצאה מהתאונה נפגעה רסמייה קראמה (להלן: "**המנוחה**") שנסעה ברכב המעורב בראשה ובגופה והיא הובלה במצב קריטי כאשר היא מורדמת ומונשמת לבית החולים, שם נקבע מותה.

6. לנאשם, הנוסע שישב לצדו, נהג הרכב המעורב ועוד נוסעת שנסעה ברכבו נגרמו חבלות של ממש שהצריכו טיפולים, אשפוזים וניתוחים בבית החולים.

7. כמו כן לרכב הנאשם ולרכב המעורב נגרמו נזקים.

8. נטען בכתב האישום כי במעשיו של הנאשם הוא גרם ברשלנותו לתאונה שבה נגרם נזק לאדם ולרכוש וכן למותה של המנוחה.

9. הצדדים הודיעו על הסדר טיעון לפיו הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע והמאשימה תעתור למתחם ענישה הנע בין 12 עד 24 חודשי מאסר בפועל ותבקש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם. לצד עונש המאסר סוכם כי המאשימה תטען לענישה נלווית של מאסר מותנה, פיצוי לנפגעים, קנס ופסילת רישיון נהיגה לתקופה ארוכה.

10. הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום ולאור גילו (בן פחות מ- 21) הורתי על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

התסקיר

11. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר מאת שירות המבחן.

12. מהאמור בתסקיר עולה כי הנאשם הינו רווק בן 24 (בן 20 במועד התאונה), עובד למחייתו במסעדה ובעל יחסים משפחתיים תקינים.

13. שירות המבחן התרשם כי ביחס לעבירות מושא כתב האישום, מחד הנאשם מתקשה לראות חלקו וטעותו בהתנהלות אשר הובילה לתאונה הקשה, ומאידך מביע צער על מות המנוחה וחושש מהשלכות ההליך המשפטי על חייו ועל עתידו.

14. הנאשם נעדר הרשעות פליליות קודמות, מביע צער על התוצאות הקשות של התאונה, כל אלו מהווים לדעת שירות המבחן גורמי סיכוי לשיקומו. מאידך, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות לביצוע העבירות הנידונות ולתוצאות הקשות של התאונה, ונוטה לטשטש התנהלותו הבעייתית בכלל גם ביחס לעבירות תעבורה נוספות שביצע לאחר התאונה, ואלו מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכון להישנות מעורבות פלילית נוספת בעתיד.

15. לאור כל האמור, גורמי הסיכוי והסיכון והתרשמותו של שירות המבחן, חומרת העבירות מושא כתב האישום והתוצאות הקשות והטראגיות של התאונה ובכלל זה מותה של המנוחה, פציעתם של אחיו של הנאשם שישב לצדו, של נהג הרכב המעורב וכן של ביתה של המנוחה שנסעה ברכב המעורב, ובהיותו מתקשה להכיר בחלקו ובאחריותו לכך, אין אפשרות לבוא בהמלצה שיקומית במסגרת הקהילה העשויה להפחית סיכון בעתיד ועל כן שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו והמליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה.

טיעוני הצדדים לעונש

16. ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים החברתיים שנפגעו מהתנהגותו של הנאשם. לטענתה, הערך העליון של קדושת החיים, שמירה על ערך החיים ושלמות הגוף הם ערכים שפגיעה בהם מצדיקה הטלת ענישה מחמירה וזאת בשל עליונותם של ערכים אלו. בהקשר זה הפנתה ב"כ המאשימה לעפ"ג 26904-04-14 **מדינת ישראל נגד זהר** שם קבע בית המשפט כי הענישה צריכה בראש ובראשונה לתת ביטוי לקדושת חיי אדם על כך שעל לא עוול בכפו מוצא קורבן העבירה את מותו. לטענת ב"כ המאשימה האמצעי הענישתי היחידי שאכן מעמיד את חיי האדם במרכז הוא מאסר. התקופה שבה נשללת מאדם חירותו מהווה מענה יחיד, ואף הוא בערבון מוגבל, לשלילת חייו של הקורבן.

17. לעניין השיקולים שיש לקחת בחשבון לקביעת מתחם הענישה הראוי בכל הנוגע לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה, הרי הנאשם נטל חלק מלא בביצוע העבירה, היתה לו שליטה מלאה על מעשיו, יכל להבין את הפסול במעשיו ויכל למנוע תוצאות מעשיו אילו לא היה סוטה מנתיב הנסיעה וחוצה קו הפרדה רצוף.

ב"כ המאשימה הדגישה כי הנזק הפוטנציאלי והנזק בפועל התממשו. הנזק החמור ביותר שניתן להעלות על הדעת- מותה של אישה כתוצאה מהתנהגות הנאשם זאת בנוסף לפגיעות הקשות שנגרמו ליתר המעורבים בתאונה ולרכבים התממשו. לטענת ב"כ המאשימה תוצאות קשות אלו של התאונה צריכות לקבל ביטוי בקביעת מתחם הענישה.

18. המאשימה סבורה כי רף הרשלנות של הנאשם הוא בינוני עד גבוה כיוון שקטע הנסיעה בו סטה

הוא ישר ללא עקומה ואין הסבר למעשיו של הנאשם. האחריות לאירוע התאונה הינה של הנאשם ושלו בלבד ולא קיימים גורמים אחרים להקלה.

19. בהקשר זה ביקשה ב"כ המאשימה להפנות לפסיקה הנוהגת והפנתה למספר פסקי דין בעניין.
20. ב"כ המאשימה הדגישה כי נאשמים רבים בעבירות מסוג אלו הם אנשים נורמטיביים וקשה להטיל עליהם עונש מאסר אך מנגד גם קשה לראות משפחה שאימא יוצאת מהבית ולא חוזרת אליו על לא עוול בכפה. בנסיבות אלה המאשימה סבורה כי האינטרס הציבורי להוקיע את הקטל בכבישים גובר על האינטרס האישי של הנאשם.
21. במסגרת השיקולים לקולה, ביקשה ב"כ המאשימה לראות בהודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה והחיסכון בזמן השיפוטי, העובדה שמדובר בבחור צעיר ללא עבר פלילי וגם עברו התעבורתי אינו מכביד. מנגד, בשיקולים לחומרה, ביקשה ב"כ המאשימה לקחת בחשבון שקבלת האחריות על ידי הנאשם הינה חלקית. אף תסקיר שירות המבחן מפרט את העובדה שהנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו ולכן הוא לא בא בהמלצה טיפולית ואף ביקש להטיל ענישה מוחשית.
22. בנסיבות אלה, בשים לב לכך שהמאשימה הגבילה עצמה למתחם ענישה שנע בין 12 חודשים ל- 24 חודשי מאסר בפועל, היא ביקשה להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים.
23. ב"כ המאשימה מבקש להשית על הנאשם עונש פסילה לתקופה של 15 שנים וזאת לאור הפסיקה הנוהגת אותה הזכירה לעיל.
24. ב"כ הנאשם טוען כי יש להתחשב בעובדה שמדובר בבחור צעיר שקיבל על עצמו אחריות לאירוע התאונה והביע צער על מותה הטראגי של המנוחה.
25. ב"כ הנאשם ביקש לאבחן את הפסיקה אותה הציגה ב"כ המאשימה וטוען כי מדובר במקרים קשים יותר עם רף רשלנות גבוה יותר מהמקרה שבעניינו. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם שנע בין מאסר לתקופה של 7 חודשים עד 11 חודשים. לטענתו, העונש המתאים לנאשם הוא מאסר לתקופה של 6 חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות.
26. בנוסף, ביקש ב"כ הנאשם להפנות לעובדה שמשפחת המנוחה קיבלה פיצוי כספי ממשפחה הנאשם, כאות לקחת אחריות על מעשיו ועל הצער הרב לתוצאה הקשה לפיה נגרם מותה של המנוחה.

השלבים בגזירת הדין

27. תיקון 113 לחוק העונשין, קובע בחינה בת שלושה שלבים שעל בית המשפט לבצע בכדי לגזור את עונשו של הנאשם. **שלב ראשון**, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב זה על בית משפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. **שלב שני**, על בית משפט לבחון קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, זאת בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין, קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אולם, אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שקבע, אזי יעבור **לשלב השלישי** שבו עליו לקבוע מהו העונש

ההולם לנאשם בתוך המתחם (ראה: ע"פ 2918/13 **אחמד דבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.07.13)).

הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונה קטלנית ברשלנות

28. סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי, **מתחם העונש ההולם** את מעשי העבירות שביצע הנאשם, יקבע בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק. לשם כך יתחשב בית המשפט: בחומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

29. בית המשפט העליון קבע בע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.09) (להלן: "**פרשת אלמוג**") שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות:

א. **האחד**, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה.

ב. **השני**, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים.

ג. **השלישי**, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

30. אין חולק כי תאונת דרכים קטלנית יש בה בכדי לפגוע **בערך המוגן העליון: קדושת חיי אדם**. בסעיף 304 לחוק העונשין נתן המחוקק ביטוי לערך קדושת החיים והדגיש את החשיבות של ערך זה על ידי כך שהציב סטנדרט מחמיר בהקשר לקיפוח חיי אדם. המחוקק ביקש למנוע מצב שמא חלילה נפעל באדישות, חוסר אכפתיות וזלזול בחיי האדם.

31. בעת קביעת העונש ההולם יש להתחשב כמובן בנסיבות ביצוע העבירה. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מונה רשימה שאיננה סגורה. אמת המידה הקובעת בעבירה של גרימת מוות ברשלנות היא דרגת הרשלנות (ראה פרשת אלמוג הנ"ל).

32. במקרה דנן, אין לומר כי מדובר ברשלנות ברמה הנמוכה. נסיבות אירוע התאונה מצביעים על כך שמדובר ברשלנות ברמה בינונית ומעלה שכן, הנאשם סטה מנתיב הנסיעה, חצה קו הפרדה רצוף ופגע ברכב המעורב שהגיע מהכיוון הנגדי אף כי מדובר בכביש ישר עם שדה ראייה פתוח.

33. תוצאות התאונה הקשות לפיהן קופחו חייה של המנוחה וכן הפגיעות הקשות שנגרמו לאחיו של הנאשם, הנהג המעורב והנוסעת ברכבו כל אלה הם שיקולים שיש לקחת בחשבון בעת קביעת העונש ההולם.

34. ככלל, מדיניות הענישה הראויה בעבירות של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, הינה

הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח במסגרת המאבק בתאונות הדרכים.

(ראו: רע"פ 8576/11 מזרחי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.02.12); ראה גם: דנ"פ 1391/12 מזרחי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.02.12); וגם: רע"פ 2996/13 נייאזוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.06.14); ראה גם: ע"פ 4441/13 פלונית נ' מדינת ישראל (14.08.14)).

35. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בפסיקה הנוהגת, הגעתי למסקנה כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 12 עד 24 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד פסילה שנה בין 5 עד 20 שנות פסילה.

מהו העונש הראוי לנאשם

36. בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, בבוא בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות והמיוחדות של הנאשם שאין קשורות בביצוע העבירות.

37. זה המקום לציין כי אכן במקרה דנן מלאכה קשה מוצבת בפני בית המשפט אשר צריך לגזור את דינו של הנאשם שהינו אדם נורמטיבי, צעיר בימים ללא עבר פלילי או תעבורתי, אשר ביצע את העבירות שיוחסו לו וגרם לתאונת הדרכים שבה קופחו חייה של מנוחה, וגרם למשפחתה איבוד היקר מכל, וזאת מבלי שחפץ בכך.

38. בעת מתן גזר הדין יש לקחת בחשבון, שמדובר באדם בן 24 כיום, אשר על פי תסקיר שירות המבחן, הביע צער על התוצאות הקשות של התאונה וחושש מהשלכות ההליך המשפטי על חייו ועל עתידו.

39. כמו כן, יש לקחת בחשבון שמדובר בבחור צעיר שזו הסתבכותו הראשונה עם רשויות החוק ומעולם לא ריצה עונש מאסר.

40. יש לזקוף לזכות הנאשם את העובדה כי נטל אחריות על מעשיו בהזדמנות הראשונה וחסך בכך זמן שיפוטי יקר.

41. לאור דרגת הרשלנות שהינה בינונית ומעלה אני קובע את עונשו של הנאשם בתוך המתחם. בהינתן כי על פי ההסדר אליו הגיעו הצדדים המאשימה הסכימה למקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם אני מעמיד את תקופת המאסר למשך 12 חודשים.

42. ביחס לאורך תקופת הפסילה, אני קובע כי יש להשית על הנאשם עונש פסילה מלנהוג לתקופה הולמת ובענייננו למשך 10 שנים.

43. לשאלת הפיצוי, אני דוחה טענת ההגנה שאין מקום לפיצוי מאחר והמשפחה קיבלה פיצוי בהליך הסולחה שהתנהלה על פי מנהג המקום.

הוצג לפני אישור בדבר קבלת פיצוי על ידי משפחת המנוחה בסך של 2,000 דנ"ר ירדני. אולם, אין בכך בכדי למנוע פסיקת פיצוי בהליך זה בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין.

בית המשפט העליון קבע כי הפיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין הוא במהותו סעד אזרחי, אולם גם נקבע כי הוא גם בעל סממנים עונשיים ויש בו כדי לקדם את תכליותיו של המשפט הפלילי.

האפשרות של משפחת הקורבן לתבוע פיצוי בין אם מחברת הביטוח ובין אם על ידי המזיק, אינה צריכה להשפיע, על זכותה של המשפחה לקבל פיצוי מן הנאשם, במסגרת ההליך הפלילי לפי סעיף 77 לחוק העונשין (ראו: תפ (ח') 7151-08 **מדינת ישראל נ' נוי קלדרון** (פורסם בנבו, 01.03.10); עפ 70306/06 **פפרוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.09.07).

על כן, אני קובע כי ללא קשר לסכום הפיצוי שקיבלה משפחת המנוחה על הנאשם לפצות את משפחת המנוחה בסך של 10,000 ₪.

לפיכך, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 10 שנים.
הנאשם יפקיד רשיונו או אישור משרד הרישוי על העדר רשיון, במזכירות בית המשפט, עד ליום 02.08.17.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

2. פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.
3. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 12 חודשים.
על הנאשם להתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן אזור התעשייה הצפוני רמלה, ביום 02.08.17 בשעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.
על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טל': 08-9787377, 08-9787336.

4. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רשיון או נהיגה ללא רשיון נהיגה בתוקף ו/או בעבירות שגורמות לתאונת דרכים.

5. אני מחייב את הנאשם לפצות את משפחתה של המנוחה, בסך של 10,000 ₪ אשר יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 01.08.18. לא יופקד הסכום הנ"ל עד למועד האמור, יישא הנאשם מאסר של 2 חודשים תמורתו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום

ניתנה והודעה היום כ' סיוון תשע"ז, 14/06/2017 במעמד הנוכחים.

נאיל מהנא, שופט

הוקלד על ידי מיה לוי